

ABONAMENTUL:

1159

jud. Arad

en. Primario

p.u. Spineni

Tant

Organ al Partidului Național-Liberal.

Anul VI. — N-rul 2

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad, 6 Ianuarie 1929.

Redacția și ad-
ministratia Arad
Bulevard. Regina
Maria 10. Etaj I.

Interwiev

— cu d. prof. dr. D. Manolescu, profesor al Universității din București, fost senator de Arad —

Iată ce declară Dl. prof. Manolescu ziarului „Viitorul”

„Alegerile în județul Arad, ca și în celelalte părți ale țării, s'au efectuat sub teroarea bandelor de bălăuși constituite în gărzii pentru menținerea ordinii, dar care aveau misiunea să constrângă pe alegători a vota cu guvernul și de a împiedeca accesul la vot a celor bănuși de a da votul o. pozițiunei. Alegerile au fost pregătite prin măsuri administrative cari contraziceau flagrant declarațiunile de neamestec al administrației în operațiunile electorale.

În fine nu a lipit nici fraudă electorală, căci la alegerea pentru Senat la colegiul consiliilor comunale s'au eliberat cărți de alegători și au votat membri ai comisiunilor interimare.

Dovezile teroarei.

Voi căuta să dezvolt și să ilustrez prin fapte aceste afirmațiuni:

În primele zile din Decembrie 6 pretori din totalul de 9 au fost mutați în interes de serviciu, parte în județ, parte în județele îndepărtate. E vorba de pretorii Pulici, Suciu, Feier, Pelica, Oanea, Bejan. toți localnici, vechi și buni funcționari.

Numeroși notari au fost mutați fără motiv de la o extremitate la alta a județului, primarii au fost suspendați iar consilierii comunali au fost silți să demisioneze, ca în comunele Păuliș, Șiria Nădlac, etc. Numeroase consilii comunale sunt în curs de dizolvare și consilii alese au fost în mod abusiv și ilegal înlocuite cu vechi consilii ca la Șimand.

Înaintările legale ale funcționarilor județeni au fost anulate abusiv și contrar statutului funcționarilor.

În fine, cu câteva zile înaintea alegerii de Cameră, comisiunea interimară a orașului Arad, a fost înlocuită cu o alta, de și consiliul recent ales fusese legal constituit și recomandase persoanele din cari urma să se confirme noul primar, iar o contestație în contra acestei constituiri fusese respinsă de consiliul superior administrativ.

Prefectul poliției din Arad și directorul poliției au fost și ei înlocuiți.

Măsuri Arbitrare

Iată deci măsuri administrative arbitrare și ilegale cari mărturisesc scopul lor pur electoral și contrazic promisiunile de neamestec al administrației în ultima campanie electorală.

Desfășurarea campaniei electorale și a alegerilor s'a făcut după cum am spus sub presiunea bandelor de bălăuși, cari în preajma zilelor de alegeri cutreerău satele, intrând în casa partizanilor noștri, amenințându-i că dacă vor îndrăzni să meargă la vot nu se

(Citiți urmarea în pagina III-a)

Un apus prea timpuriu...

Teroarea desfășurată în alegerile pentru ambele Camere de actualul guvern de vodevil, a scos în evidență sub adevărata lor lumină, principiile de guvernare democratică pe cari dl. Maniu și ceilalți președinți ai actualului consiliu de miniștri înțeleg să le aplice sub cinica firmă a libertății cetățenești

Bande de bălăuși guvernamentali subvenționați din economiile realizate prin concedierea funcționarilor, au cutreerat localurile de votare intimidând și maltratând pe cetățenii bănuși de simpatie față de partidul liberal, chiar sub ochii magistraților neputincioși de a lua vre-o măsură și ai jandarmilor a căror binevoitoare neutralitate! a fost obținută prin batjocoritoarea formulă de garantare a libertății alegerilor.

Am văzut opera aleșilor gărzilor naționale instituite pentru probarea rezistenței cetățenești.

Timpul democrației își trăiește apogeul astăzi când sub guvernul demagogiei și al promisiunilor nescolite, se tărește în noroi, încrederea factorului constituțional, se batjocorește rodnică activitate a unui partid de muncă și disciplină, opoziția e înăbușită iar regionalismul pune securi în mâna fratelui contra frate.

Din indemnul guvernului, regăsenii sunt izgoniți și amenințați cu moartea în Ardeal, iar funcționarii sunt licențiați în pragul iernii pentru reducerea bugetului (pe românește = căpățuiala partizanilor).

Intră doua lună de guvernare a unei politici „democratice” țara a

făcut o îndoit de dureroasă experiență:

1) Nepriceperea actualului guvern a prăbușit în bună parte ceace un partid de muncă crease prin perseverență și sacrificiu.

2) Ura de care sunt stăpâniți actualii conducători ai destinului țării a reînviat chestiunea regionalismului și a religiei separatiste.

A fost o experiență care a costat mult țara prin inoportunitate și proporțiile ei, demascând mentalitatea unui partid care în opoziție cerea prin moțiuni desnădăjduite intrarea în legalitate!? și alegeri libere!? și care la guvern a dat dovadă de cel mai nenorocit sistem al ilegalității și al teroarei alegerilor.

Țara românească, idealul pentru care s'au sacrificat atâtea generații se va convinge că demagogia menită să atâțe poporul și incapacitățile întronate în departamente ilegale nu constituie un mijloc de guvernare.

Administrația cuminte nu se conduce prin indemnuri la refuzarea fiscalului, urmate imediat de sporirea impozitelor vechi și creșterea celor noi. Țara românească are nevoie de oameni cu răspundere și cinste iar tristă experiență a dovedit că partidul național-țărănesc atât la guvern cât și la opoziție este un element de disoluție, în opoziție luptând împotriva intereselor superioare de Stat, iar la Guvern conducând prin ilegalități, uzurpări și teroare.

Inceputul sfârșitului unui regim.

Un Crișan.

Chestia împrumutului — basmul cu cocoșul roșu.

Decând s'a înscăunat guvernul Maniu, în toată clipa auzi mormăituri cu împrumutul și stabilizarea leului. Ba că Marți sigur, ba din contră Micreuri, negreșit, marți financiar ai Europei viră în sacul fără fund al legendarilor mântuitori de crize, sumele răvnite. Așa azi, ca și în toate zilele, surdina împrumutului delectează și gădăla în ambii pe ilustri membri ai parlamentului.

Se face împrumutul?

— Un succes imens dobândit de eroul dela Bădăcin. Noi, cari facem și politica regionalistă afirmăm că, dacă va succeda deslegarea crizei, acest fapt se datorește deputaților Jud. Arad cari prin prestigiul lor moral și intelectual au reputat astfel de glorie, încât b'eții bancheri străini și-au deslegat chimirele arginților sunători lăsându-i să se scurgă în grămezi în punga statului condus de capacități financiare ca cele furnizate de Jud. Arad, cu excepția Dlui Dr. Veliciu care a fost aruncat peste bordul îngratitudenii.

Nu se face împrumutul?

— Cauza trebuie căutată în diavoli de liberali cari pun bețe în roatele contractării. Numai ei fac din cap că nu deși chiar și Pistiner și Zipsein sunt cu pașapoarte în regulă să alerge după aducerea lui în Țară pela punctul Ileani, pe unde au trecut și dăușii. Se face împrumutul? nu e sigur. Nu se face? — Sigur.

Financiar.

Regimul „democratic” ieftește viața!!

S-au legiferat până acum de către parlament următoarele sporiri de impozite:

1. Impozitul pe cifra de afaceri.
2. Taxele de timbru (20%)
3. Impozitul global (20%)
4. Taxele pe automobile.
5. Impozitul minier (se vor scumpi cărbunii, petrolul, etc).

Se vor spori imediat după vacanță prețurile produselor regiei monopolurilor statului, adică se vor scumpi: tutunul, țigările, sare, praful de pușcă, etc...

Trăiască regimul democratic!!

Sfichiuri.

Demagogie

....înseamnă să făgăduiești lucruri de spre care ești sigur că nu le poți realiza. De pildă: făgăduiești că vei îmbunătăți soarta funcționarilor — și-i dai afară! Făgăduiești că vei scădea impozitele — și le mărești, ba, din dărnicie probabil, creștii încă altele noi.

Asta ar fi demagogie. Dar cum Dumnezeu s-o numim pe astăaltă. Ascultați!

S-au mărit taxele de timbru cu 20%. Ceeace înseamnă că în loc de 1 leu vei plăti 1,20 lei, în loc de 3 lei vei plăti 3,60 lei etc...

Asta s'o crezi d-ta și cel ce te a nvățat să socotești.

Ministerul de finanțe înțelege altfel acest spor de 20%. Adică: în loc de un leu nu vei plăti 1,20 lei ci 1,50 lei; în loc de 3 lei vei plăti nu 3,60 (cât de duce pe D-ta socoteala minții) ci 4 lei, atât cât înțelege D-l ministru de finanțe. Și el înțelege mai bine decât D-ta, că d-ta e Ministru...

Alta. Globalul s-a majorat cu 10% pentru cei cari au un venit până la 40.000 lei anual și cu 20% pentru cei cu un venit dela 40.000 lei în sus.

Vedeți cât de bun și milos este guvernul cu cei săraci. Și cât de drept este când lovește mai tare în cei mai bogați...

Și acum o mică socoteală, tot după părțile noastre cunoștințe învechite. 40.000 lei pe an înseamnă 3333 lei și 33 bani pe lună, adică 111 lei și 11 bani pe zi. Vă rog să-mi spuneți D voastră cari și câți sunt acei șleghiși eroi cari să poată trăi cu familiile lor, din 111 lei și 11 bani pe zi? sună din care n-am scăzut încă pe 4% și nici globalul majorat cu 10%! — Servitorii, ușieri, aprozi?

Dela așa se echilibrează bugetul Statului? Nu, firește, ci dela marea majoritate cari au peste 40.000 lei venit și cărora li s: majorază impozitul cu 20%. Cum rămâne dar cu 10%?

— Fraț în ochii proștilor!

Majorarea reală, cea aducătoare de venit, este de 20%.

Dacă Demagogia înseamnă ceace am văzut mai sus — cum Dumnezeu s-o numim pe astăaltă?

Papistas

Sub titlul „Revelionul Românesc”, ziarul guvernamental „Românul” ne asigură că „singurul local în întreg Aradul... unde s'au putut întruni Români” a fost cel oferit de către organizația partidului național-țărănesc, adică clubul acestui partid.

Datorită acestui fapt „serbarea a întrunit la un loc pe toți bunii români”... etc. prin cari s'a reușit „să se dea acestei serbări caracterul de manifestare a solidarității naționale”.

Înțelegeți Dvs: solidaritate națională... toți bunii români..., singurul local în întreg Aradul... clubul partidului național-țărănesc (bere Palcovits!) — „reconfortare și înfrățire” care-va-săzică!

Bravo! revelion Românesc (cu R. maaare).

Românărău

Cetiți în pagina IV

Avalanșa impozitelor.

darul făcut de partidul național-țărănesc alegătorilor săi cu prilejul anului nou.

Pentru „Közlöny” și „Românul”.

Sunt nouă luni, de când două gazete locale: mai întâi „Arad Közlöny” și după aceea „Românul”, mi-au făcut muștrări pentru cuvântarea ce o ținusem la Senat.

În cursul lunii Septembrie — deci acum trei luni și ceva — prin câte-o scrisoare, despre a căreia primire am semnături dela cele două redacții, — rugam cele două gazete: ori să retracteze înjurarea ce mi-o faceau personal, ori să deschidă discuție publică asupra celor cuprinse în discursul menționat. Scrisoarea aceasta am publicat-o, nu într-afară pentru justificarea mea indirectă, cât pentru a atrage atenția publică asupra chestiunii, și în nr. din 23 Sept. al „Tribunei Nouă”.

De data aceasta, fin să constat, că cele două gazete, la a cărora loialitate apelasem de a se pronunța din o datorie morală mai mult către profesia gazetară și către propriul lor cetitor decât către persoana mea, — tac tăcerea peștelui.

Tăcerea aceasta am dreptul s-o consider ca o satisfacție personală, dată indirect de adversarii mei politici, cari — așa de minunat înțelegi între oaltă de a tăcea la fel și de a tăcea împreună — își mărturisesc, prin această tăcere, neputința de a combate.

Dar chestiunea esențială, care se cere urmărită pe mai departe, nu este aceea personală, pe care o și consider încheiată, ci acealaltă, de ordin obiectiv și de interes public: dacă am reușit, ori nu, să pun în discursul meu și chestiuni, cari, pentru binele public, trebuiesc discutate și cernute, cu cuvință și obiectivitate, și nu suprimate prin ignorare, după principiul semitic și după cel jesuitic.

Tocmai de aceia am recurs la ospitalitatea acestei gazete, de a publica fragmente din discursul meu, spre a l se da o publicitate cât mai largă. Ii și mulțumesc „Tribunei Nouă” pentru această găzduire, în care îmi place să văd și o identificare cu cuprinse în discursul meu.

Am de gând chiar, să mă folosesc de această ospitalitate și să revin, succesiv asupra unor chestiuni din acel discurs, în care, după părerea mai multor oameni de importanță, am pus o problemă politică-națională alături de una religioasă.

Și până atunci, s'o mărturisesc deschis: Nu am pierdut nădejdea unor

întâmpinări, cari mi-au fost puse în vedere, în mod discret, din partea „Közlöny”-ului. Dar discuțiile, dacă vor urma sunt mai de așteptat din partea „Românului”, căci din partea aceasta mi-s-au făcut mai multe și mai grele reproșuri. În aceeași vreme, — conștiința celor dela „Românul” trebuie să aibă și sensibilitate și înțelegere mai multă pentru problema ce am pus.

Eu, cel muștrat de frații dela „Românul”, deși jăceam — cum fac și azi — parte din cel mai riguros disciplinat partid, am avut, prin situația mea preoțească, atari îndatoriri de conștiință, pe cari le-am exprimat în parte chiar în oare care contrazicere cu proiectul de lege al guvernului. Și nimeni nu mi-a făcut reproș, din nici o parte, pentru această atitudine. Din contră, am primit felicitări din toate părțile țării.

Iar acum, când dojenitorii mei — cari strigau, tototunci, ca preoții să se întoarcă la altorele lor, dar scriau cu satisfacție în același nr. dela 1 April, că părintele M. Cosma dela Răpsig rostea la București de pe balconul „Daciei” un discurs politic — zic: când dojenitorii mei sunt la putere, sunt moralmente nevoiți să trag o consecință:

C. Sa Părintele M. Cosma, unul din preșoșii mei elevi dela institutul teologic de acum 26 ani, și care spunea la „Dacia”, în 18 Martie — deci două zile mai înainte de discursul meu dela Senat — că și în politică ține să fie „înainte de toate popa”, să nu uite de datorita morală ce-i revine din situația sa de preot.

Și-mi place să cred că — abstrăgând dela fraza urâtă, ce a spus-o de pe balconul „Daciei” la adresa „spurcărilor de liberali” — părintele preot și deputat în Cameră M. Cosma, se va pune în acord, și va face, una din două:

Ori va combate, în coloanele „Românului”, concepția mea, dacă e greșită în ce privește sistemul de politică religioasă de stat în România, — ori, dacă ar fi de acord cu mine, își va rezerva „să și înțesească această concepție și în același sens, să și fixeze atitudinea, ca deputat, la Cameră, când ar ajunge la rând ratificarea concordatului.

C. Sa păr. M. Cosma singurul preot-parlamentar din județ, e destul de tânăr și de capabil pentru ca să trebuiască s'o facă, ori una ori alta.

Eu îi primesc oricare alegere, cu toate consecințele pentru amândoi.

Dr. G. Ciuhandu
fost Senator.

Numărul funcționarilor a fost sporit cu 2481.

— „Economia” guvernului dovedesc la ce servește sporirea impozitelor —

S'a arătat de către presa prietenă a guvernului — cum numește „Dreptatea” oficioasele de mână stângă, — că numărul funcționarilor a fost sporit în noul buget cu 2500.

Imediat „Dreptatea” s'a grăbit să desmintă această știre, care era perfect adevărată. Astăzi precizări noul vin să confirme acest adevăr.

Iată, după bugetul votat de Cameră, ministerele la cari s'a sporit numărul funcționarilor, cu toate tiradele d-lui Mihail Popovici asupra economiilor. Dăm lista după „Dimineața” care nu face desigur opoziție guvernului ci caută să explice agreabil toate greșalele ce le comite.

Iată lista:

Ministerul de război: ofițeri, reangajați și funcționari 32.546 în 1929 față de 32.301 în 1928, spor 245.

Ministerul de finanțe: 23.929 față de 23.740, spor de 189 funcționari.

Ministerul de instrucție: 67.895 față de 66.564, spor 1331.

Ministerul cultelor și artelor: 24.176 față de 24.111, spor 65.

Ministerul de lucrări publice: 1247 față de 1178, spor 69.

Ministerul justiției: 13.236 față de 12.609, spor 627.

Ministerul de agricultură și domenii: 14.833 față de 14.783, spor 54.

Ministerul industriei și comerțului: 1628 față de 1630, reducere 2.

Ministerul sănătății și ocrotirilor sociale: 7287 față de 7211, spor 76.

Ministerul muncii: 1865 față de 1657, spor 208.

Ministerul comunicațiilor: 3.712 față de 3.694, spor 18.

Prezidenția consiliului: 43 față de 38 spor 5.

Aceste sporuri ridică la 2882 numărul noilor posturi create de guvernul „economilor” în bugetul... „de ispășire”. Dacă ținem seamă că la ministerul de interne s'au redus... 401 posturi de vardiști, creșterea efectivă este de 2481 funcționari sau mai exact 2481 sinecuriști pariziani ai regimului. În realitate numărul sinecuriștilor este mult mai mare căci s'au dat afară numeroși funcționari de carieră, înlocuindu-se cu partizanii regimului.

Iată deci la ce servesc noile impozite și cât preț se poate pune pe desmînșirile guvernului.

Din partea Asociației profesorilor secundari din Arad, primim cu rugămintea de a publica, următorul

COMUNICAT

În ziarul „Virradat” și revista „Forum” din Decembrie 1928 au apărut articole care atacă sau zefle-misesc activitatea profesorală a doi membri ai corpului didactic român din Arad și ai Asociației noastre.

Biroul Asociației profesorilor secundari din Arad, luând cunoștință de cuprinsul acelor articole se crede îndreptățit să protesteze împotriva sistemului inaugural de cele două publicațiuni minoritare.

Principal, profesorul nu poate fi atacat în desfășurarea activității lui decât atunci când vine în contradicție cu legile și regulamentele școlare. Și chiar în cazul acesta sunt o serie întreagă de mijloace prin care el poate fi chemat la ordine.

Dar a-l lovi pentru faptul că a dat unui copil nota 4 în loc de 5, că a impus elevilor obligativitatea uniformii, sau că a eliminat din școală pentru absențe nemotivate, înseamnă a da primă de încurajare anarhiei în școală și a face din presă o tribună de pe care toți chiulangii și leneșii — elemente parazitare ale societății de mâine — să asvârle cu pietre în educatorii lor de aslăzi.

E tot una cu atacul ce l-ai îndrepta împotriva ofițerului care a trimis la închisoare pe inferiorul nedisciplinat, sau cu baljocorirea magistratului care a condamnat pe un infractor.

Aceasta să fi urmărit-o dăii redactori cari au lăsat să apară articolele amintite în ziarele lor? — Noi credem mai curând că le-a fost surprinsă buna credință de lamentările cineștie cărui părinte exagerat și grijuliu, necunos-cător al regulamentului.

Și ne exprimăm nădejdea că pe viitor nu vor deschide coloanele gazetei în materie școlară, decât faptelor dăunătoare bunului mers al învățământului și — mai ales — riguros controlate.

Aceasta, atât pentru seriozitatea gazetei cât și pentru însăși buna educație a odraselor minoritare.

Asociația profesorilor secundari — Secția Arad.

Președinte (ss) Al. Constantinescu.
Secretar (ss) Gr. Someșan.

Pentru Neam și pentru Lege

Fragmente din discursul părintelui fost senator Dr. Gh. Ciuhandu

(Urmare).

Străduințele sale „naționaliste”, cu cari se înfățișează în acest ținut și mai ales în contactul său cu naționaliștii ortodocși din orașul și județul Arad, cărora li se dădea de ocrotitor, au fost cu desăvârșire eclipsate de politica sa unionistă, de a ne desbina bisericește.

Dănsul avea, încă din 1815, o înțelegere secretă cu împăratul dela Viena, care li scrie din Veneția îndată după moartea episcopului Pavel Avacumovici dela Arad, că tare mult do-rește unirea Românilor din episcopia Aradului, și-i invită să-i caute un candidat, care să fie gata a primi episcopatul vacant cu condiția unirii. Spre acest scop, împăratul, spre a da răgaz lui S. Vulcan, ține vacant scaunul episcopesc dela Arad 14 ani: 1815—1829. Dar Vulcan și împăratul nu au reușit. Urmarea fu, că, în curând după îndeplinirea scaunului vacant cu un român de origină ardelean, cu Nestor Ioanovici, S. Vulcan se pune pe lucrul prozelitismului celui mai îndrăzneț, pe care l-am demascat într-o lucrare „Urgia unionistă dela 1834 și Reacțiunea ortodoxă din 1835, în județul Aradului”.

În rezultat final: dintre cele 111

sate ortodoxe din Crișana și Banat, cari ni-au fost smulse între 1800-1867, sunt rodul prozelitismului lui S. Vulcan, 43 sate, dintre cari 15 din B. hor, 19 din județul Arad și 9 din Banat. Nici unul din toți episcopii greco-catolici dela Oradea n'au atins acest record, care întuneacă în parte aureola lui S. Vulcan, și e un noroc, că cele mai multe sate au revenit la ortodoxie, îndată ce a încetat teroarea, exercitată asupra lor, de pildă în județul Arad prin colindările lui S. Vulcan pe satele noastre, cu asistența administrației politice ungurești a județului.

E dureroasă de tot această pagină a istoriei noastre din Crișana și Banat, mai ales dacă vom adăuga și faptul istoric, că și după înactivarea regimului constituțional din Ungaria la 1867—1968, Biserica noastră ortodoxă a rămas în aceeași stare, am putea zice, de persecuție din partea uniților și în folosul lor.

Pe vremurile acelea, când se ridică printre noi unirea, noi ortodocșii din Ardeal stăteau sub ierarhia comună: sârbo-românească. Atunci biserica unită a îmbrăcat platoșa celui mai pur naționalism românesc ca mijloc și motiv de propagandă și de a ne atrage la „Unire”.

Am câștigat dela Episcopia sârbească, acum în Becicherechul-Mare (Iugoslavia), câteva documente despre cazul concret dela Izvin, cu privire la această propagandă, din anul 1831, depe vremea lui S. Vulcan.

Atunci protopopul unit A. Dobra din Timișoara, delegatul lui Izvin, pentru a face prozeliti: „Pentru Dumnezeu, cât sunteți de amețiți de sângele să-besc? Până când veți rămănea în păgâneasca credință a sârbilor gemând sub jug sârbesc”. Dar agentul „Unirii” se făcea a nu ști, că toți uniții din Ardeal și din Ungaria acelei vremi stăteau sub ascultarea primatului ungar dela Strigoniul Ei, dar temporar mutanți! Când o parte din Banat ajunse sub regimul românesc, lor alta sub răzbi și unguri, acest purism naționalist românesc îngădui, foarte ușor și foarte bine, episcopului unit dela Lugoj ca prin adresa sa No. 458 din 22 Aprilie 1920 să dea delegație preotului ungar catolic din Beba Veche, să-i păstorească pe creștinii din acea comună unde noi avem preot român ortodox. Așa stăm cu purismul naționalism greco-catolic, care își are evoluțiile și eclipsele sale, vinovate prin ridicarea dogmei catolice deasupra principiului național.

Și, de ce să nu se poată acest lucru, dacă de pildă, mai anii trecuți, mitropolia Blajului încă a refuzat pe Principele Brâncoveanu de a-și putea face cu un preot ortodox, o rugăciune

de pomenirea înaintașului sau Constantin Brâncoveanu, în biserica din Făgăraș, zidită de acest cititor și încăpută pe mâna uniților! Și mai departe, de ce nu s'ar putea acest lucru dacă de altă parte, în eparhia Gherlei, se tolerează revoltătorul fapt, că o biserică unită cea din Ocna Slatina, are patron sau hram pe sf. Ștefan, regele maghiarilor!

P. S. S. Episcopul greco-catolic român al Gherlei, Iuliu Hossu: Părinte, să-mi permițiți: da, este drept că e sub jurisdicțiunea mea, însă până azi nu am avut cunoștință, că Sfântul Ștefan să fie patronul bisericii din Ocna-Slatina, care se află azi în Cehoslovacia.

Eu păstoresc de 10 ani și nu văd în faptul că Sfântul Ștefan ar fi patronul acelei biserici, vreo vină. Însă dacă vă face plăcere, o să facem cercetări ca să mă conving până mai e vreme, și înainte de a trece la Cehoslovacia această parohie, o să-i dăm un alt patron, ca să fie spre bucuria tuturor, acum după ce s'a îndeplinit întregirea țării. (Aplause).

Părintele G. Ciuhandu: Avem deci o semnătură precisă, verificată prin cuprinsul faptelor și al dovezilor ce am citat ca orientarea bisericii unite e mai puțin națională, decât ce treaua să fie: și că principiul catolicismului ei este suprapus principiului național.

(Va urma.)

Noi contribuțiuni privitoare la „libertatea” alegerilor.

— Interviu cu d. profesor dr. D. Manolescu, profesor al Universității din București, fost senator de Arad —

Urmare din pagina 1-a.

vor mai întoarce și că li se vor da foc caselor. Asemenea amenințări mi-au fost aduse la cunoștință de numeroși partizani, în special din Bârzava și Ținutul Hălmagiuului. Aci de alminterea în ziua de 8 Decembrie candidații listei d-lui dr. Lupu au fost brutalizați și li s'au tăiat cauciucurile dela automobil. Acelaș lucru s'a întâmplat și unei echipe liberale în frunte cu d-l dr. Robu fostul primar al Aradului și dr. Ursu fost deputat în comuna Mișca.

Candidații noștri au fost în continuu urmăriți în vizitele lor electorale, de bande, amenințați și brutalizați. Chiar în orașul Arad, în suburbia Gai, voind să vizităm un partizan în casa căruia fuseseră convocați mai mulți alegători, am fost înconjurați de un grup de vre-o 20 bălăuși, amenințați cu basloanele și înfrunirea împiedecată.

Prietenul nostru Gh. Pleș, fost deputat, a fost continuu urmărit de asemenea bande, amenințat d-sa și familia sa, și chiar atacat în ziua de 6 Decembrie. Iată deci cum propaganda electorală de fapt a fost împiedecată. Cât privește manifestele noastre, peste tot erau rupte imediat ce se afișau iar în orașul Arad se organizase chiar o echipă specială în acest scop prevăzută cu bastoane ce aveau în cap ace.

Gărzile d-lui Iuliu Maniu.

În dimineața alegerii pentru Camera secțiunile de vot au fost ocupate de indivizi ce purtau pe braț o bandă cu inscripția „Iuliu Maniu” formând garda pentru menținerea ordinii, cari însă în mod real aveau misiunea de a teroriza alegătorii spre a vota roata și de a împiedeca de la vot pe adversari.

Operațiunea se petrecea chiar în zona electorală și ea a întrecut ori ce măsură la secțiunile Ineu, Spineni, Bogsig, Bârzava, Semlac și Hălmagiu. În această ultimă localitate, intelectualii satelor nu au putut vota, așa preoții Vujda, Miclija, Hărdăuș, etc. Învățătorul Ionuș mi-a telegrafiat că i-s'au spart geamurile locuinței și că viața îi este în pericol. La Bogsig candidatul nostru Hențu a fost ridicat cu forța și blocat în primărie de unde a fost salvat de președintele secțiunii de votare, iar automobilul i-a fost distrus.

La Bârzava a domnit anarhia cea mai înfinsă iar la Semlac unde cu o zi înainte la o impozantă întrunire a noastră apăruse și un jandarm cu ordinul de a opri, s'au petrecut abuzuri revoltătoare.

Aci delegatul nostru d. Pascu, a fost amenințat cu moartea de asistentul național-tărănist Barbuți, la care s'a găsit un revolver Browning încărcat. Cu toate că faptul s'a menționat în procesul verbal, Barbuți a continuat de a rămâne asistent, iar revolverul confiscat la început, a fost eliberat dlui candidat guvernamental Borneas care s'a declarat proprietarul lui și că îl dăduse în păstrare lui Barbuți!

Dar la această secțiune s'a mai petrecut un fapt demn de menționat.

Fraude.

Cu toate că la Semlac nu votează de cât 2 comune, alegerea a mers așa de încet încât până noaptea târ-

ziu nu votase decât una din comune. agenții guvernamentali anunțau repetat că cea de a doua comună, Semlacul, nu va veni la vot decât la ora 5 dimineața și invitau alegătorii să plece acasă spre a reveni în zorii zilei. Urna s'a închis la ora 2 noaptea și aproape 1000 de alegători din totalul de 3000 nu au putut vota.

Alegerile pentru Senat au decurs în aceeaș atmosferă de teroare, amenințări și constrângere

La colegiul consiliilor comunale pe lângă toate aceste a existat însă și fraudă.

Au votat membri ai comisiunilor interinare, deși dreptul de vot nu îl au decât membrii aleși ai comisiunilor.

Așa la Sinte Mică au votat locuitorii Marușter Ion cu cartea Nr. 1371.

Tomuș Florea cu No. 1372, Cârnași vasilă cu No. 1370 introduși în listele electorale pe baza deciziei prefecturii 41280 din 27 Noembrie 1928, iar la secțiunea de vot Buleni a votat comisia interimară a comunei Almaș. Și în aceste cazuri vom fi obligați să ne adresăm justiției.

Din cele expuse de d-l profesor Manolescu, oricine își poate da seama în ces pirl de „libertate” s'au desfășurat alegerile sub guvernul d-lui Maniu. Ori cât ar voi să pretindă guvernul că alegerile au fost libere, ele ilustrează sistemul de teroare adoptat și aplicat de așa zișii oameni noi de astăzi.

Stări anarhice în Nădlac.

În 24 Dec. anul trecut, în comuna Nădlac s'a deslănțuit începutul unei stări de anarhie, produsă de logofeții regimului dela putere. Vre-o 250 iresponsabili, s'au întrunit în cantina „Plugarul”, unde li s'a dat ca hrană intelectuală cele mai desantate teorii de rebeliune. De aici, cu capetele amețite, de... idei, au apucat drumul către primărie, vociferând și strigând moarte notarilor și membrilor consilierilor comunali. Ajunși acolo, au cerut cu insistență demisia celor amintiți, pentru că, zicea tumultul, nu vrem ca, în serviciile comunale să fie aleși liberali de către liberali. Au fost întâmpinați de d-l subprimar care le-a zis să aducă ordin dela superiori asupra demisiilor, că apoi, dâșii nu se opun.

Neputând satisface, s'au împrăștiat cerând însă, ca în cel mai scurt timp, vizații să-și părăsească posturile. Avizată pretura Pecica asupra acestor mișcări, s'a dat un ordin în care se vâra mințile în cap celor porniți să sgudue ordinea și pacea socială. Suntem obligați a ne exprima părerea de bine pentru procedura șefului plășii. Întrebăm însă: s'a luat în goană halta desordinii? Până nu se vor tăia unghiile involburăților și nu se va da jandarmilor dreptul de a ancheta și pedepsi pe instigatorii nu se va obține pacea mult dorită de toată opinia Nădlăcană.

Să vedem consecințele.

Nădlăcan

Iată și raportul șefului sectorului Semlac către președintele organizației noastre

Do nrule Președinte,

Subsemnatul Pascu Sever Ferdinand, Șeful Sectorului Semlac, fiind delegat de candidații listei să iau parte la alegeri ca asistentul listei la secția de votare Semlac, în conformitate cu legea electorală m'am prezentat în ziua de 12 crt. la ora 7 dim. la secția de votare.

În fața localului de vot o frământare încă neobișnuită până la aceste alegeri. Vre-o zece locuitori prevăzuți cu insigna Iuliu Maniu ca cocardă pe piept, erau designați de administrația locală ca bărbați pentru menținerea ordinii. Armata încă nu era sosită la fața locului.

Intervenția armatei

Acești bărbați însă, recrutați din elementele cele de mai jos ale populațiunii comunale, au început din capul locului o propagandă pe față pentru partidul guvernului. Nu era absolut nimeni lăsat în localul de vot decât numai dacă promitea că va vota cu guvernul. Acest lucru, cum era și firesc, a atârnat mulțimea și la un moment dat se iscă o învalmășeală atât de mare încât intervenția armatei a fost necesară și îmbulzeala mulțimei revoltate nu a putut fi potolită decât numai după ce militarii au încărcat armele. În urma acestui incident ordinea a fost pe mai departe ținută de către militari, bărbații pentru menținerea ordinii au luat rolul numai de agenți propagandiști.

Se votează, încet dar sigur...

În sala de vot votarea proceda foarte încet. Cauza, probabil instrucțiunile primite ca votarea acestei secțiuni să fie târăgănată cât de încet pentru ca comuna Semlac să nu poată vota toată. Și de fapt, sistematic, prin organele administrației locale, prin bărbații de încredere, partizanii partidului Național-Tărănesc erau lăsați să intre în sala de votare, aceștia fiind strecurați prin curtea casei notarului, care era vecină cu curtea localului de vot, prin poarta mică a localului de vot pe care trebuiau numai să ese votanții cât și peste gardul localului de votare.

În felul acesta partizanii guvernului erau scutiți de staționarea de ore întregi în fața localului de vot.

„Veniți mâine la vot”...

După pauză de seară, încă o mulțime imensă aștepta rândul la vot. Prin agenții și bărbații de ordine, cam pela ora 10 seara, partidul Național-Tărănesc a răspândit șvonul că votarea nu se isprăvește decât la ora opt dimineața, așa că acei ce nu vreau să mai aștepte ore întregi, să meargă acasă și să înceapă să vină la vot pela cinci dimineața. Cum timpul era ploios și friguros, votanții cari nu erau de ai guvernului și ca atare nici nu putea avea speranța a pătrunde așa curând în sala de vot, s'au dus acasă spre a veni dimineața dela ora 5. Cum vedeți dar trucul agenților guvernamentali a reușit de minune și cum pe la ora douăsprece numai fiind votanți prezenți, președintele a închis votarea.

În felul acesta peste 500 votanți n'au mai putut vota și între aceștia bineînțeles, cea mai mare parte erau oamenii devotați partidului nostru.

Sectorul Semlac.

După cum știți și Dv. sectorul Semlac a fost și este cea mai tare citadelă liberală în toate alegerile; când partidul era în opoziție, sectorul Semlac a eșit primul în județ. De aceea și teroarea din partea guvernului. Dar cu toate că cea mai mare parte din partizanii noștri n'au mai putut vota, sectorul Semlac și de astădată a eșit primul în județ.

Dar dovada cea mai temeinică este însăși constatarea faptică: Din cele peste trei mii de votanți înscriși n'au votat decât numai 2028.

Expunerile de mai sus sunt numai purul adevăr și ori și când acest lucru poate fi verificat.

O altă chestiune nu mai puțin gravă a fost și următorul incident care denotă în ce grad de teroare a fost condusă alegerea de aici.

Trăiască libertatea!

Încă în după amiaza zilei de votare sunt încunoștințat că asistentul listei guvernamentale un individ fără scrupule, care are un cazier bogat la Tribunalul Arad (bătăi, devastări, ofense etc.) un anume Teodor Bărbuți, s'a exprimat într'un cerc restrâns de partizani de ai lui, că dacă guvernul va reuși cu succes în aceste alegeri, mă va împușca căci știe că nu i-se va întâmpla nimic căci îl vor scoate al lui. Și ca o mai bună argumentare a arătat în acel cerc și un revolver Browning cu care urma să-și pue amenințarea în aplicare.

Am relatat acest caz candidatului listei noastre, Dl Romulus Verișan, care de fapt convingându-se că într'adevăr numitul este înarmat cu armă chiar în sala de vot, a reclamat cazul Președintelui secției de votare.

Dl Președinte în loc ca să procedă imediat la percheziționarea numitului, cere dela noi să-i facem reclamația în scris pentruca între timp numitul Bărbuți, care a fost pus în cunoștință de reclamațiunea noastră de însuși Dl Președinte, să poată ascunde arma. Și ca culme Bărbuți Teodor cere voie Președintelui de a eși pentru nevoile sale afară din sală.

Browningul...

Cu toate protestările noastre ca numitul să fie întâi percheziționat și pe urmă să poată părăsi sala de vot, Dl Președinte îl autorizează să părăsească sala. La aceasta Bărbuți ese din sală. Subsemnatul văzând această atitudine părtăitoare, m-am repezit afară după Bărbuți și l'am surprins tocmai când voia să strecoare arma mai departe. Indignat peste măsură de acest procedeu m'am repezit la Bărbuți, l'am apucat de piept și cu toate că în ajutorul lui sârise încă 2 partizani am apucat și pe unul din acești și l-am împins pe ambii înapoi în sala de vot. Prin aceasta se iscăse un scandal grozav, intervenise chiar sublocotonoul și un caporal din armata de pază, și în felul acesta Dl Președinte văzând că nu are încotro a ordonat percheziționarea lui Bărbuți Teodor, demnul asistent al listei guvernamentale. Restul a fost că asupra lui s'a găsit Browningul încărcat cu șapte focuri dintre care unul era chiar în țevă armei. În urma acestei constatări, Președintele în loc

(Cetiți urmarea pe pag. 4-a).

INFORMAȚIUNI.

Incepând cu numărul acesta „Tribuna Nouă” va apare numai de două ori pe lună, adică la 1 și 15 ale fiecărei luni.

Cetitorii credincioși vor aprecia eforturile noastre — și ne vor da dreptate. — Să nu se uite că suntem organul unui partid de opoziție!!

Părintele Dr. Ciuhandu lipsind din localitate își rezervă dreptul de a răspunde articolului care-l vizează din No. 2 al „Românului” în numărul viitor al gazetei noastre.

La alegerile parțiale pentru un loc de senator, va candida la Arad, din partea guvernului, d-l prof. universitar Giuglea. Precum se vede un băștinăș get-beget.

Celelalte partide încă nu și-au fixat candidaturile.

D. profesor N. Iorga a plecat la Veneția, unde se va inaugura Casa Românească, și de acolo la Paris, în seara de 31 Decembrie.

D-sa va lipsi douăzeci de zile.

Pe cât se pare discuția asupra Mesajului nu se va prelungi prea mult nici în Cameră nici în Senat.

Liberalii se vor mărgini a citi o declarație împotriva modului cum s'au efectuat alegerile.

Livrarea imprimatelor pe anul 1929 pentru orașul Arad.

La licitațiunea ținută în 29 Dec. 1928, dintre 7 oferte, fiind a Tipografiei Diecezane cea mai avantajoasă, cu livrarea a fost încredințată numita tipografie.

Urmare din pag. III-a.

să excludă imediat din sala de votare pe infractor și să dreseze cuvenitul Proces-verbal, D-sa i-a permis să asiste mai departe în sala de votare iar procesul-verbal a spus că l va dresa dimineața. Bărbuți imediat ce s-a găsit arma la el a declarat că o poartă din cauză că viața lui este amenințată.

Cum se evaporază un revolver.

Dimineața după scrutinare și proclamarea rezultatului. Între timp sosise și Dl candidat pe lista guvernamentală Dr. Borneas, care fusese chemat de Bărbuți. Dl. Președinte redactează procesul-verbal pentru găsirea armelor, menționând în acest proces-verbal o declarație Dlui candidat Borneas, cum că D-sa ar fi încredințat această armă lui Bărbuți numai pentru timpul acelei zile spre a nu o purta la el.

Ori această declarație vine în contradicție cu însuși declarația verbală a lui Bărbuți care a declarat că arma o poartă la el pentru că viața îi este amenințată. Ca culme, Dl Președinte eliberează arma Dlui Borneas în loc să o atașeze la procesul verbal ca corp delict, după cum prescrie legea.

Ori subsemnatul pot dovedi că Bărbuți a avut arma aceasta de mai mult timp, că în timpul campaniei electorale trăgea cu ea noaptea focuri prin sat, susțin că numitul a vrut să mă împuște și că în fine numitul nu a avut permisiunea pentru port armă și ca atare s'a făcut culpabil pentru port ilegal de arme și vinovat pentru fapta

CONVOCARE.

Delegațiunea permanentă a organizației noastre este convocată Marți, 8 Ianuarie orele 11 dimineața la clubul partidului, din B-dul Regina Maria 10.

Dl general Averescu și impozitele.

Iată ce spune Dl general Averescu, șeful partidului poporului și fost președinte de consiliu, despre noile impozite ale dlui ministru de finanțe:

„Impozitele d-sale sunt rău studiate, rău întocmite și în tot cazul, în complexă și flagrantă contradicție cu întreaga propagandă pe care a făcut-o partidul național-tărănist înainte de a veni la guvern.

Pe de-asupra, impozitele votate nu vor putea nici să umple golurile bugetare vechi, nici să le evite pe cele noi.

Timpul îmi va da dreptate”

Un confrate anunță sosirea în țară a d-lui Caius Brediceanu, ministru al României la Rio-de-Janeiro.

D. Brediceanu ar fi noul titular al subsecretariatului de Stat de la externe ce se va înființa în curând.

Se știe că locul de subsecretar de Stat era rezervat actualului secretar general al ministerului de externe.

Schimbarea intervenită se datorește miniștrilor ardeleni cari au solicitat în mod solidar numirea în acest post a d-lui Caius Brediceanu.

Guvernamentalii au găsit termenul potrivit spre a zugrăvi imposibilitatea în care se află de a corespunde promisiunilor demagogice făcute în opoziție.

„Buget de Ispășire”, — așa au denumit ei bugetul pe care „țara” îl vede cu totul altfel alcătuit de competența creatoare a unui guvern Maniu.

pedepsită de art. 112 din legea Electorală.

Legalitate...

Asemenea Dl candidat Dr. Borneas ca să-și scape agentul electoral a făcut declarația amintită mai sus, care de fapt nu scutește cu nimic de faptul consumat a lui Bărbuți însă prin aceasta însuși Dl. candidat Borneas a contravenit legea pentru reglementarea portului de arme prin aceea că a dat o armă pe care era permis să o poarte numai D-sa unei alte persoane

În consecință...

În baza acestora cu onoare Vă rog să bine-voiți a face demersurile necesare ca vinovați să fie trași la răspundere înțelegând prin aceasta că vinovat este Dl Președinte care a căutat să mușamalizeze chetiunea de mai sus, vinovat este Dl candidat Borneas pentru însuși declarația D-Sale și principal vinovat este asistentul listei partidului Național-Tărănesc, individul Bărbuți Todor, pentru port ilegal de armă, pentru intrare în sala de votare cu armă de foc cât și pentru amenințări cu moartea.

Asemenea să fie cercetată cauza pentru care nu s'a lăsat populațiunea să voteze închizându-se votarea când mai aveau de votat aproape una mie votanți.

Sperând că vinovații vor fi trași la răspundere, vă rog Domniule Președinte, să primiți asigurarea devotamentului meu.

Semlac, jud. Arad, la 14 Dec. 1928.

F. Pascu

Șeful sectorului Semlac

Avalanșa impozitelor.

Iată ce scrie dl Pamfil Șelcaru, deputat ales pe lista guvernului și director al ziarului „Curentul” sub titlu: Impotriva impozitelor noi. (Curentul 5 Ianuarie c.):

Cu toate datele împrejurărilor excepționale în care este silit să lucreze actualul guvern, noi socotim noile impozite — mai ales cel pe venitul global — profund nedrepte și, mai grav, inutile.

Singurii care vor plăti noile sporuri de impozite vor fi funcționarii.

Dovada? Câteva cifre alăturate: impozitul pe salarii produce 1 miliard 525 milioane, iar cel pe veniturile de comerț și industrie numai 1 miliard 461 milioane, față de cele 249 milioane pe veniturile profesionale. Cum trebuiesc tălmăcite aceste cifre? Singura categorie de contribuabili ce nu se pot aranja cu agenții fiscalii sunt funcționarii, ei sunt cel mai siguri platnici ai birurilor asupra lor apasă crâncen orice nou impozit. Și există în vre-o țară din lume funcționari mai prost plătiți, mai necăjiți, mai oropsiți decât la noi? Este oare înșădit ca la 1 miliard 525 milioane impozit pe salarii, impozitul pe venitul proprietăților agricole (inclusiv pădurile) să dea cu 200 milioane mai puțin?

Dar analiza impozitelor raportate la diferitele categorii se va face cu toată grija de către „Curentul”; ne mulțumim să însemnăm primul adevăr care se impune: majoritatea contribuabililor se sustrag dela plata impozitelor sau îl reduc la o proporție ridicolă.

Și dl Pamfil Șelcaru încheie articolul în felul următor:

În afară de funcționari nimeni nu plătește integral impozitele.

Porcăm campanie împotriva fiscalității excesive și pentru plata integrală de către toată lumea a impozitelor existente.

Nu așa se poate apăra bugetul statului și pe oropsiții birnicii necruțați dintre cei înfrâșiți cu mizeria.

Acestea nu le scriem noi ci un membru al majorităților guvernamentale, directorul unui ziar care a luptat din răspuțeri pentru aducerea la cârmă a partidului național țărănesc.

În programul de guvernământ al acestui partid sta scris negru pe alb, (pe vremea când era în opoziție!) că pentru înălturarea mizeriei și purificarea administrației, funcționarul român va trebui plătit în lei aur, adică o sumă cel puțin echivalentă salariilor dinainte de războiu.

Până unde merge consecvența demagogiei politice, se vede din rândurile de mai sus. În mai puțin de două luni de guvernare „noua democrație integrală” pune noi dări asupra nenorocitului de slujbaş al statului în loc să-i mărească salariul; reduce numărul diurniștilor, în ajunul sărbătorilor și sporște numărul funcționarilor superiori „Consilieri tehnici” (I) „inspectori” (II) cu aproape 2500 (citește două mii cinci sute...). Cifra aceasta nu am scos-o din buzunar, ci este dată de ziarul „Adevărul”, un alt monitor al guvernului al cărui directorul a intrat și el în parlament pe una din listele guvernamentale.

Dar „îmbunătățirile vieții generale” promise din opoziție de actualul partid de guvernământ, nu se opresc aici.

Partidul care în opoziție asmutea pe țărani și în genere pe contribuabili împotriva percepțiilor, sfătuindu-i să nu mai plătească dările, abia ajuns la guvern a trecut, cu repeziune americană prin parlament, o serie de legi creatoare de noi impozite. Când? Chiar în ajunul anului nou. Acesta este darul pe care național-țărăniștii au găsit nimerit să-l facă țării de anul nou!

În mai puțin de două zile, Parlamentul a hotărât:

1. Mărirea impozitului pe cifra de afaceri (impozit care, firește, va scumpi viața și care va fi plătit tot de consumator);

2. Mărirea taxelor de timbru, fără excepție, cu 20%, ceea ce scumpește justiția, inclusiv timbrul de petiție, ridicat dela 8 la 10 lei;

3. Mărirea, cu aproape încă un sfert, în aceeași proporție, a impozitului global, — impozit total nelogic și care ar fi trebuit desființat;

4. Mărirea taxei pe automobile, deși azi automobilul, cași tranvaiul, nu mai e un lux, ci o trebuință curentă a vieții din ceasul de față.

În cele de mai sus n'am făcut decât să dăm titlurile noilor impozite legislative de Parlamentul „algerilor libere” și puse în aplicare cu începere de la 1 Ianuarie c. — fără nici un comentariu.

Concluziunile să le tragă cetitorii.

GUVERNUL A SPORIT evaluările impozitelor directe

Bugetul pe anul curent se prezintă cu o sporire a evaluărilor tuturor impozitelor directe.

Iată care e situația așezării impozitelor pe anul 1928 când partidul național-țărănesc nu era la guvern și pe anul 1929 când guvernează dl Maniu:

	1928	1929
Impozitul agricol	1.200 milioane	1.300 milioane
Impozitul pe clădiri	650 „	800 „
Impozitul mobilier	750 „	900 „
Impozit pe salariu	1.600 „	1.700 „
Impozit global	800 „	1.100 „
Taxe militare	12 „	20 „
Amenzi dela contribuții	10 „	12 „

În total, guvernul actual supra-evaluează veniturile Statului din impozitele directe cu suma pe aproape 1 miliard. A făgăduit micșorarea impozitului agricol și țărani vor vedea că în loc de reducere guvernul mai adaugă încă 100 milioane la acest impozit față cu anul trecut

D-nii Madgearu și Mihalache au înșelat pe funcționari spunând că prea sunt apăsătoare impozitele pe salarii; azi mai adaugă față cu 1928 încă 100 milioane la acest impozit. Au promis că vor reduce impozitele pe clădiri și anul acesta le-au mărit cu 150 milioane.

Și atunci opinia publică cu drept cuvânt se poate întreba: cum a înțeles guvernul d-lui Maniu să-și țină toate aceste făgădueli de reduceri când azi mărește toate impozitele cari privesc masa mare a acestei țări?

Din toate acestea un lucru este clar: guvernul partidului care a făcut cea mai deșănțată demagogie fiscală în opoziție aruncă azi noi greutăți fiscale asupra masei cetățenilor acestei țări.

Girant responsabil ȘTEFAN DRĂGA.

Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad